

Evidencijski broj / Article ID: 13787387
Vrsta novine / Frequency: Tjedna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

Evidencijski broj / Article ID: 13787387
Vrsta novine / Frequency: Tjedna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

RIJETKA ZANIMANJA PREDSTAVLJAMO JEDINU DIPLOMIRANU RESTAURATORICU NA PRIMORJU

UMJETNIČKA ZANIMANJA MLADA TUČEPKA KATARINA TOMAŠ POKRENULA USPJEŠAN BIZNIS

Jedina diplomirana restauratorica na Makarskom primorju

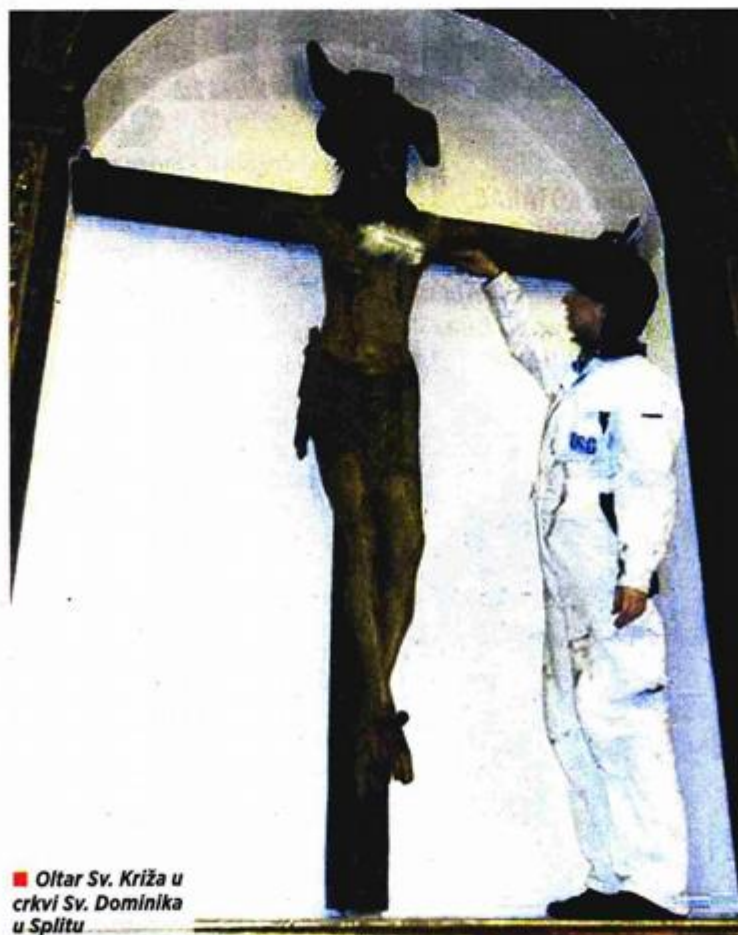
Katarina Tomaš upisala se na Umjetničku akademiju u Splitu sa željom da postane slikarica. Igronom slučaja upravo u to vrijeme u program akademije ukomponiran je restauratorski odjel, a Katarina svoju odluku o upisivanju tog smjera nikad nije požalila, te je do danas jedini diplomirani restaurator na području Makarske rivijere

PIŠE MIRO KRŽANIĆ
SNIMIO JOŠKO JELAŠ I
ČITATELJ KRONIKE

Mlada tučepska restauratorica Katarina Tomaš pripadnica je prve generacije diplomiranih restauratora Splitske umjetničke akademije. Završivši svoj petogodišnji studij 2004., počinje se aktivno baviti restauracijom, te zajedno s dvije bliske kolegice lutati od vrata do vrata u potrazi za poslom. Kao stručnjakinja za drvene polikromirane skulpture i slike na uljanom nosiocu, većinom je radila u crkvama diljem Dalmacije. Trenutno živi u Tučepima, gdje vrši radove u privatnoj radionici. - Završila sam srednju umjetničku školu, te sam namjeravala upisati likovnu akademiju kao slikar, ali upravo te godine na akademiji se otvorio smjer za restauratore, te sam se predomislila. Nakon diplomiranja sve svoje radove izvodila sam uz pomoć dviju kolegica, Ivane Letilović i Sare Anićić Eterović. Privatno smo vrlo dobre prijateljice i iako Sara radi na Braču, a Ivana u Splitu, uvijek smo u bliskom kontaktu, rekla je Katarina. Posao restauratora često se izvodi in situ, onda kada nije moguće demontirati i prenijeti željeni predmet, tako da na terenu suradnice provode zajedno dos-

■ Pri radu s opasnim kemikalijama obavezno treba nositi zaštitnu masku

■ Oltar Sv. Križa u crkvi Sv. Dominika u Splitu

■ U spužvaste trule dijelove drveta ubrizgava se posebna otopina koji stvrdnjava drvo i omogućuje daljnji rad s njim

OD KORA DO OLTARA

Radi po cijeloj Lijepoj našoj

Prve korake u profesionalne vode Katarina je sa svojim timom izvela na otoku Hvaru gdje su se 2004. bavile restauracijom 13 metara dugog pjevališta - kora u crkvi Sv. Lovre u Vrbovskoj. Nakon toga uslijedile su brojne restauracije, poput oltara Marijina uznesenja crkve Gospe od Konacvina iz 18. stoljeća u Segetu Donjem, te brojni drugi radovi u Kistanju, Tugarama, Trogiru te diljem otoka Hvara gdje aktivno rade već 4 godine. Među svojim najznačajnijim radovima ističe konzervatorsko-restauratorski pothvat na oltaru Sv. Križa crkve Sv. Dominika u Splitu dovršen prošli mjesec, koji je ujedno zaključen i izložbom.

ta vremena. Poželjno je, doduše, sve predmete obrađivati u idealnim uvjetima radionice. Kad je god to moguće, restauratorice zasebno izvode radove na zajedničkom projektu.

- Trenutno radimo na oltaru Sv. Roka crkve Sv. Jeronima iz Pučišća na otoku Braču. Riječ je o drvenoj skulpturi iz 17. stoljeća koja je dosta propala, a u međuvremenu je i prebojana. Svako od nas povjeren je određen dio oltara, a zasebno na njemu radimo već dva mjeseca. Posao na terenu je iznimno težak jer je za ovakvu restauraciju potrebno postaviti skelu od sedam do osam metara visoku. Skela je usto pretrpana priborom i reflektorima, a zimska temperatura unutar crkava se zna spustiti i do minus osam stupnjeva Celzijevih, što jako otežava precizno izrađivanje finih detalja, napomenula je Katarina. Iako je zahtjevan, dobiti ovakav angažman, međutim, nije nimalo lako. Tučepska restauratorica kaže, naime, da se velik broj njenih kolega ne snalazi dobro u pogledu pronalazanja posla. Potrebno je prvo osobno evidentirati mjesto, izraditi elaborat uz priložene fotografije, te ga zatim poslati restauratorskom zavodu u Split. Tu se zahtjev s procijenjenim troškovnikom i ponudom restauratora prosljeđuje u Zagreb gdje Ministarstvo kulture odlučuje hoće li financirati projekt. Tek u slučaju da se projekt odobri, odgovornom župniku Ministarstvo prosljeđuje novac za potrebe restauracije i isplate izvođača radova. Za razliku od nekih drugih umjetničkih smjerova, Katarina ističe da se od njene profesije može vrlo dobro i živjeti. - Na Rivijeri postoji znatan broj priučenih restauratora, ali ja sam trenutno jedina s završenom obukom i diplomom. Radim privatno, ali moj rad nadgleda Hrvatski restauratorski zavod koji inače obavlja najveći dio radova u državi. Međutim, da ne surađujem s njima, uvijek bih se mogla baviti obnovom privatnog namještaja, što trenutno radim samo usputno. Moje ambicije trenutno ostaju na razini Hrvatske, ali skorim ulaskom u EU, uz pomoć novčanih fondova, mogla bih se odvažiti i na rad u inozemstvu, zaključila je na koncu Katarina Tomaš. ■

restauratorica orju

Od restauracije se može dobro živjeti

MATERIJAL ZA RAD

Kistovi od vjeveričjeg repa, hrskavica od zečjih ušiju

Restauratorski posao zahtijeva posebnu tehniku i pribor za pravilno obavljanje radova. Pritom se koriste organski materijali, kao i kemikalije poput acetona, drvocida koji se koristi za sanaciju crvotoka, etilni alkohol koji

služi za čišćenje, jednako kao i za stvaranje podloge za nanos pozlate, te posebno otrovni Shellsol T i kancerogeni Toluene koji se za čišćenje i otapanje ne smiju koristiti bez zaštitne maske. Pored opasnih tvari koriste se i neka otkrića iz područja kozmetike poput pelmulena, a od organskih materijala ističu se kistovi od vjeveričjeg repa koji služe za nanos srebrnih i zlatnih listića, slonova kost koja služi pri poliranju zlata te tutkalo koje se izrađuje od hrskavice iz zečjih ušiju, a koristi se za dopunu i izradu preparacijske podloge. Najveća oštećenja drvenih dijelova izrađuju se u potpunosti iznova od drveta lipe koje se odlikuje svojom mekoćom.

■ Oltar Sv. Roka prebojan je bijelom bojom, te je pored restauracije samog drva potrebno i obnoviti ga u originalnoj plavoj boji ukrašenoj zlatnim detaljima